

ตัวแปรจำแนกการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร
เบญจวรรณ อินตะวงศ์*, ปาณจิตร สุกุมาลัย, นฤมล เอกธรรมสุทธิ,
อินทิรา ปากันทะ, รัตนะ บัวสนธ์ และเอื้อมพร หลินเจริญ

**The Discriminating Variables to Determine a Completion
of a Ph.D. Course, Naresuan University**

Benjawan Intawong*, Panjitr Sukumal, Naraumon Eakthammasuth,
Intira Pakanta, Rattana Buosonte and Aumporn Lincharearn

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
Department of Research and Evaluation, Faculty of Education, Naresuan University, Phitsanulok, 65000

*Corresponding author. E-mail address: benjawan_nu@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2545-2555 จำนวน 95 คน ซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ ดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลากว้างในหลักสูตรกำหนด จำนวน 20 คน และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 75 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามตัวแปรจำแนกการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร วิเคราะห์ข้อมูลโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์จำแนก (Discriminant Analysis) โดยเทคนิคการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลากว้างในหลักสูตรกำหนด และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดมีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษา

คำสำคัญ: ตัวแปรจำแนก หลักสูตรดุษฎีบัณฑิต

Abstract

The purpose of this research was to study and analysis the variables determining the Ph.D. student group, Naresuan University. The sample was 95 graduated Ph.D. students, Naresuan University between 2002-2012 divided into 2 groups : 20 Ph.D. students having graduated within the time of the curriculum and 75 having graduated beyond the time of the curriculum. Both groups were selected with a Stratified Random Sampling. The tool for this research was a questionnaire on the factors determining the graduation of the Ph.D. course, Naresuan University. The data was analyzed through a calculation of Standard Deviation, Mean, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Discriminant Analysis with Stepwise Method.

The results showed that the variables determining the group of the Ph.D. students, Naresuan University were the knowledge and the skills on research techniques and the educational services.

Keyword: Discriminating variables, Ph.D. course

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนากำลังคนของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 28 กำหนดให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการผลิตกำลังคนให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาต่างๆ เพื่อให้มีจุดมุ่งหมายเฉพาะที่จะพัฒนาวิชาการ วิชาชีพชั้นสูง และการค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาสังคม ให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาการเฉพาะทางให้มีความชำนาญยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนา ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนศักยภาพของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, 2545; พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, 2553, น. 10) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ เกษม วัฒนชัย (2544, น. 3) ที่กล่าวว่า กำลังคนระดับบัณฑิตศึกษาเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ ดังนั้น การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงเป็นเสมือนแหล่งความรู้ที่จะเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อใช้เป็นปัจจัยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ จึงควรอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญแก่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาบัณฑิต นอกจากนี้ พบว่าในปัจจุบันการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในสถาบันของรัฐและเอกชนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่ต้องการแสวงหาความรู้และประสบการณ์สามารถเลือกเข้าศึกษาต่อได้ตามความต้องการ ซึ่งบางสาขาวิชาสามารถศึกษาต่อควบคู่กับการทำงานได้อีกด้วย

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักในการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในสาขาวิชา

การและวิชาชีพต่างๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 โดยมีสาระสำคัญ กล่าวคือ ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, น. 19-41)

มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา ซึ่งปัจจุบันมีหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับบัณฑิตศึกษารวมทั้งสิ้น 12 คณะ 10 หลักสูตร 32 สาขาวิชา และผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคมหลายรุ่นแล้ว โดยนิสิตทุกคนต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและประกาศที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งข้อบังคับและประกาศข้อหนึ่งที่เกี่ยวข้องระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปริญญาเอก ประกอบด้วย ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าให้ใช้เวลาในการศึกษาตามหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษาไม่เกิน 16 ภาคเรียนสำหรับภาคปกติ และไม่เกิน 24 ภาคเรียนสำหรับภาคพิเศษ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ให้ใช้เวลาในการศึกษาตามหลักสูตร 3 ปี และไม่เกิน 12 ภาคเรียนสำหรับภาคปกติ และไม่เกิน 18 ภาคเรียนสำหรับภาคพิเศษ (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554, น. 101-568) จากข้อมูลของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า จำนวนดุขฎีบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2545-2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 311 คน ในจำนวนดังกล่าวเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาภายในระยะเวลาตามที่หลักสูตรกำหนดจำนวน 86 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 27.70 (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555) ซึ่งคิดเป็น

1 ใน 4 ของจำนวนนิสิตทั้งหมด จะเห็นได้ว่า เป็นสัดส่วนที่น้อยมาก

การที่นิสิตสำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลากายใน ที่หลักสูตรกำหนดย่อมเป็นที่พึงปรารถนาของนิสิตทุกคน และทุกระดับการศึกษา เพราะนอกจากเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพในการบริหารจัดการศึกษาของ สถาบันการศึกษาแล้วระยะเวลาในการศึกษายังมีความสัมพันธ์กับค่าใช้จ่าย นั่นคือ นับตั้งแต่ที่นิสิต เข้าศึกษาในหลักสูตรจนสำเร็จการศึกษา หากว่า ระยะเวลาที่ใช้ศึกษาในหลักสูตรยาวนานขึ้น ย่อมทำให้นิสิตหรือผู้ปกครองต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อคณะหรือสถาบันการศึกษาที่เปิด หลักสูตร นั่นคือ คณะหรือสถาบันอาจสูญเสียโอกาสเกี่ยวกับจำนวนนิสิตใหม่ที่จะรับเข้าศึกษาในปีการศึกษาต่อไป ซึ่งส่งผลให้สถาบันการศึกษามีรายได้จาก ค่าลงทะเบียนเรียนลดลงซึ่งหมายถึงต้นทุน การจัดการศึกษาต่อนิสิตแต่ละคนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ผู้เกี่ยวข้อง ในการจัดการศึกษาทุกฝ่ายย่อมปรารถนาที่จะการจัดการ การศึกษาให้มีคุณภาพสูงสุดโดยมีต้นทุนต่ำสุด ซึ่งหาก สถาบันการศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุคุณภาพ ตามมาตรฐานการจัดการศึกษา รวมทั้งใช้ต้นทุนในการ จัดการศึกษาต่ำสุดย่อมแสดงให้เห็นว่า สถาบันการศึกษา ดังกล่าวบรรลุพันธกิจและสามารถจัดการศึกษาที่สนอง ความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การที่นิสิตสำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลากายใน ที่หลักสูตร กำหนดนอกจากจะแสดงถึงคุณภาพในการบริหารจัดการ ของสถาบันการศึกษานั้นแล้ว ยังส่งผลดีต่อผู้สำเร็จ การศึกษาในหลายๆ ด้าน อาทิ เช่น ด้านงบประมาณ โอกาสด้านอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยมีความตระหนักถึงความสำคัญ ดังกล่าวรวมถึงผลกระทบต่อที่เกิดจากการสำเร็จการศึกษา ล่าช้า จึงได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการสำเร็จการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ส่งผล ต่อการสำเร็จการศึกษา ประกอบด้วย อายุขณะลาศึกษา ต่อ, ลักษณะการลาศึกษา, ทุนที่ใช้ในการศึกษา, ลักษณะ การทำวิทยานิพนธ์, ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิค การวิจัย, การตระหนัก การรับรู้เรื่องระเบียบหลักเกณฑ์, สภาพแวดล้อมของแหล่งที่พักอาศัย, การสนับสนุน

จากสังคม, การบริหารงานวิทยานิพนธ์, การบริการ การศึกษา, คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษา, ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา และลักษณะการให้ คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งตัวแปรดังกล่าวล้วนเป็นตัวแปร เกี่ยวข้องกับตัวนิสิตโดยตรงทั้งในขณะที่ศึกษาเนื้อหาวิชา ตลอดจนระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ตัวแปรดังกล่าวว่า ตัวแปรใดบ้างที่มีผลต่อการสำเร็จ การศึกษาตามเวลาที่หลักสูตรระบุไว้ มหาวิทยาลัย นเรศวรกำหนด เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ สำหรับนิสิตและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยนเรศวรใช้เป็นแนวทาง ในการบริหารจัดการเพื่อให้นิสิตสำเร็จการศึกษาโดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด

วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาตัวแปรจำแนกกลุ่ม ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่า ที่หลักสูตรกำหนด
2. เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่ม ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่า ที่หลักสูตรกำหนด

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

1.1 ประชากร ได้แก่ ดุษฎีบัณฑิตมหาวิทยาลัย นเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2545 – 2555 จำนวน 311 คน ซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลา ศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนดจำนวน 86 คน ดุษฎีบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาศึกษา มากกว่าตามที่ หลักสูตรกำหนด จำนวน 225 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี การศึกษา 2545-2555 จำนวน 95 คน ซึ่งจำแนก เป็น 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 20 คน และดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาศึกษา มากกว่าตามที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 75 คน ซึ่งได้มา จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรจำแนกกลุ่ม ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัย นเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลา ภายในที่หลักสูตรกำหนด และใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตร กำหนด ได้แก่ อายุขณะลาศึกษาต่อ, ลักษณะการ ลาศึกษา, ทุนที่ใช้ในการศึกษา, ลักษณะการทำ วิทยานิพนธ์, ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย, การตระหนัก การรับรู้เรื่องระเบียบหลักเกณฑ์, สภาพแวดล้อมของแหล่งที่พักอาศัย, การสนับสนุน จากสังคม, การบริหารงานวิทยานิพนธ์, การบริการ การศึกษา, คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษา, ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา และลักษณะการให้ คำปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การสำเร็จการศึกษา ของดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด และกลุ่มดุษฎีบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการสำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด กำหนดขอบเขต ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาจากนั้น กำหนดนิยามศัพท์ เฉพาะเพื่อสร้างเครื่องมือวิจัย

2. ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามตัวแปรจำแนกการสำเร็จการศึกษาตาม

หลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งเนื้อหา ของแบบสอบถามนี้มีจำนวน 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นแบบ เลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปร จำแนกการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยผ่าน การตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) โดยใช้ ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือก คือ เลือกข้อที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 พบว่า แต่ละข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ซึ่ง ใช้ได้ทุกข้อ

2) ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้ เทคนิคสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน แบบ Item Total Correlated เกณฑ์ในการพิจารณา คือ แต่ละข้อ ต้องมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพิจารณาจาก ค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 0.257 (ค่าวิกฤตของ r สำหรับการทดสอบทางเดียว $\alpha = .05$ และ $df = 40$) ซึ่งในการตรวจสอบแสดงว่า ใช้ได้ทุกข้อ รายละเอียด ค่าอำนาจจำแนกรายด้าน มีดังนี้ ลักษณะการทำ วิทยานิพนธ์ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.88 ถึง 0.90 ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย มีค่าระหว่าง 0.91 ถึง 0.92 การตระหนัก การรับรู้เรื่องระเบียบ หลักเกณฑ์ มีค่าระหว่าง 0.94 ถึง 0.95 สภาพแวดล้อม ของแหล่งที่พักอาศัย มีค่าระหว่าง 0.90 ถึง 0.93 การ สนับสนุนจากสังคม มีค่าระหว่าง 0.82 ถึง 0.86 การ บริหารงานวิทยานิพนธ์มีค่าระหว่าง 0.85 ถึง 0.89 การ บริการการศึกษา มีค่าระหว่าง 0.96 ถึง 0.97 คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าระหว่าง 0.97 ถึง 0.98 ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าระหว่าง 0.77 ถึง 0.85 และลักษณะการให้ คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ มีค่าระหว่าง 0.94 ถึง 0.95

3) ความ เชื่อ มั่น (Reliability) โดย ใช้ สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha

Coefficient) เกณฑ์ในการพิจารณา คือ มากกว่า 0.70 ซึ่งในการตรวจสอบปรากฏว่า แบบสอบถามแต่ละด้าน มีค่าความเชื่อมั่นเรียงตามลำดับในข้อ 2.2.1 เท่ากับ 0.90, 0.92, 0.95, 0.92, 0.85, 0.89, 0.97, 0.98, 0.85 และ 0.95 ตามลำดับ ซึ่งแบบสอบถามทุกด้าน มีค่าความเชื่อมั่นเป็นไปตามเกณฑ์

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยขอความอนุเคราะห์ ข้อมูลชื่อ ที่อยู่ สาขาวิชา และคณะที่สำเร็จการศึกษาของ ดุษฎีบัณฑิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2542-2552 และ สำเร็จการศึกษาทุกสาขาวิชาและทุก คณะของ มหาวิทยาลัยนเรศวร จากกองบริการการศึกษา จากนั้น ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามตัวแปรที่สามารถจำแนกการสำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ทางไปรษณีย์ไปยังดุษฎีบัณฑิต ตามรายชื่อและที่อยู่ ที่ได้รับจากกองบริการการศึกษา รวมทั้งติดต่อกรแสดงมติ เพื่อส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตาม ระเบียบวิธีสถิติโดยใช้วิธีวิเคราะห์จำแนก (Discriminant Analysis) ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) บันทึกข้อมูลตัวแปรจำแนกการสำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้งที่เป็นตัวแปรกลุ่มและตัวแปรต่อเนื่อง รวม 14 ตัวแปร สำหรับตัวแปรกลุ่มได้แปลงให้เป็นตัวแปรหุ่น 3 ตัวแปร คือ การลาเต็มเวลา การใช้ทุนส่วนตัว และการ ใช้ทุนของหน่วยงาน โดยแยกข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่ม ที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตร กำหนด

2) นำข้อมูลของตัวแปรหุ่นและข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์โดยคำนวณหาความถี่และร้อยละของกลุ่ม ที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตร กำหนดและในภาพรวม

3) นำข้อมูลของตัวแปรต่อเนื่อง จำนวน 11 ตัวแปร ได้แก่ 1) อายุขณะลาศึกษาต่อ 2) ลักษณะการทำวิทยานิพนธ์ 3) ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการ วิจัย 4) การตระหนักการรับรู้เรื่องระเบียบ หลักเกณฑ์ 5) สภาพแวดล้อมของแหล่งที่พักอาศัย 6) การ

สนับสนุนจากสังคม 7) การบริหารงานวิทยานิพนธ์ 8) การบริการการศึกษา 9) คุณลักษณะส่วนบุคคลของ อาจารย์ที่ปรึกษา 10) ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ ที่ปรึกษา และ 11) ลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 วิเคราะห์การแจกแจงปกติ ความ แปรปรวน และค่าความแปรปรวนร่วมของตัวแปร จำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยการ ทดสอบค่าสถิติ Kolmogorov-Smirnov และ Box's M ตามลำดับ ซึ่งเป็นการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการ ใช้สถิติวิเคราะห์จำแนก (Discriminant Analysis) โดยเกณฑ์การพิจารณา คือ ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบ Kolmogorov-Smirnov ต้องไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงจะถือว่า ตัวแปรมีการแจกแจงปกติ และ Box's M ต้องไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (ปกรณ ประจันบาน, 2551, น. 182-183) จึงจะถือว่า ความแปรปรวนร่วมของกลุ่ม ที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด และกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตร กำหนดไม่มีความแตกต่างกัน

3.2 วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน แต่ละตัวแปรของทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้เกณฑ์ การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 มีระดับ ความคิดเห็นน้อยที่สุด, ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 มีระดับ ความคิดเห็นน้อย, ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 มีระดับความ คิดเห็นปานกลาง, ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 มีระดับความ คิดเห็นมาก และค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 มีระดับความ คิดเห็นมากที่สุด (รัตนะ บัวสนธ์, 2552, น. 231) ส่วน แบบสอบถามตอนที่ 3 ที่เป็นข้อเสนอแนะวิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่าง ตัวแปรจำแนกการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรดุษฎี บัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้ง 14 ตัวแปร โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

5) วิเคราะห์ตัวแปรจำแนกการสำเร็จการศึกษา ตามหลักสูตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้ วิธีวิเคราะห์จำแนก (Discriminant Analysis) โดย เทคนิคการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูล ประชากร ได้แก่ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาระหว่าง ปีการศึกษา 2545-2555 จำนวน 311 คน จำแนกเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยใช้เวลาศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 86 คน และผู้ที่ใช้เวลาศึกษามากกว่าตามที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 27.70 และ 72.30 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาระหว่าง ปีการศึกษา 2545-2555 จำนวน 95 คน จำแนกเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรโดยใช้เวลาศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 20 คน และผู้ที่ใช้เวลาศึกษามากกว่าตามที่หลักสูตรกำหนด จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 และ 78.90 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่เป็นตัวแปรต่อเนื่อง จำนวน 11 ตัวแปร ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1 ซึ่งพบว่า ตัวแปรอายุของดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร กลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.10 ปี และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.48 ปี ส่วนตัวแปรอื่นๆ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด พบว่าตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา และลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดนั้น พบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษาและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 เท่ากัน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตัวแปร	ใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด (n = 20)			ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด (n = 75)		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	1. อายุ	38.10	7.69	-	38.48	9.57
2. ลักษณะการทำวิทยานิพนธ์	4.40	0.44	มาก	4.26	0.42	มาก
3. ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย	4.30	0.50	มาก	4.10	0.41	มาก
4. การตระหนัก การรับรู้เรื่องระเบียบหลักเกณฑ์	3.77	0.72	มาก	3.87	0.60	มาก
5. สภาพแวดล้อมของแหล่งที่พักอาศัย	3.94	0.66	มาก	4.11	0.52	มาก
6. การสนับสนุนจากสังคม	4.05	0.52	มาก	4.04	0.51	มาก
7. การบริหารงานวิทยานิพนธ์	3.56	0.50	มาก	3.80	0.63	มาก
8. การบริการการศึกษา	3.32	0.55	ปานกลาง	3.69	0.60	มาก
9. คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษา	4.41	0.78	มาก	4.56	0.55	มากที่สุด
10. ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา	4.46	0.56	มาก	4.56	0.51	มากที่สุด
11. ลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์	4.46	0.61	มาก	4.53	0.55	มากที่สุด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 91 คู่ พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวกจำนวน 74 คู่ และมีความสัมพันธ์ทางลบ จำนวน 17 คู่

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 41 คู่ โดยตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา (X_{13}) กับลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ (X_{14}), คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษา (X_{12}) กับลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ (X_{14}) และคุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษา (X_{12}) กับความเชี่ยวชาญ

ของอาจารย์ที่ปรึกษา (X_{13}) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.80, 0.74 และ 0.66 ตามลำดับ
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มคุณวุฒิบัณฑิตมหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลากายในเวลาที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2-4 ดังนี้

ตารางที่ 2 ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มคุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนก (Discriminant Analysis) แบบ Stepwise Method

ตัวแปร	ค่าวิลค์ แลมบ์ดา	Sig.
ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย (X_6)	0.94	0.01
การบริการการศึกษา (X_{11})	0.88	0.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มคุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลากายในเวลาที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษา

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรในสมการจำแนกกลุ่มคุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกแบบ Stepwise Method

สมรรถนะ	ค่าสัมประสิทธิ์การจำแนก	
	คะแนนดิบ	คะแนนมาตรฐาน
ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย (X_6)	-1.68	-0.72
การบริการการศึกษา (X_{11})	1.48	0.88
ค่าคงที่ (Constant)	1.59	-
ค่าเฉลี่ยของสมการจำแนกกลุ่ม (Group Centroids)		
กลุ่มที่ใช้เวลากายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด	-0.70	
กลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด	0.19	
$\lambda = 0.13$	$R_C = 0.34$	$\wedge = 0.88$
$\chi^2 = 11.43$	df = 2	Sig = 0.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีค่าไอเกน เท่ากับ 0.13 ค่าวิลค์ แลมบ์ดา เท่ากับ 0.96 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คานอนิคอล เท่ากับ 0.21 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่าสมการสามารถจำแนกกลุ่มคุณวุฒิบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลากายใน

เวลาที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดได้ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการจำแนก ได้ดังนี้

สมการจำแนกในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y = 1.59 - 1.68 X_6 + 1.48 X_{11}$$

สมการจำแนกในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z_Y = -0.72Z_{X_6} + 0.88Z_{X_{11}}$$

สมการจำแนกนี้มีค่าเฉลี่ยของสมการจำแนกกลุ่ม (Group Centroids) คือ กลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด เท่ากับ -0.70 ส่วน

กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตร กำหนด เท่ากับ 0.19

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตร กำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด โดยใช้วิธีการวิเคราะห์จำแนกแบบ Stepwise Method

กลุ่ม	ทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่ม				จำนวน
	ใช้เวลาภายใน ที่หลักสูตรกำหนด		ใช้เวลามากกว่า ที่หลักสูตรกำหนด		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด	14	70.0	6	30	20
ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด	20	26.7	55	73.3	75
ทำนายการเป็นสมาชิกกลุ่มได้ถูกต้อง ร้อยละ 72.60					

จากตารางที่ 4 พบว่า สมการจำแนกที่ได้สามารถ ทำนายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้อย่างถูกต้องร้อยละ 72.60 และเมื่อพิจารณาแต่ละกลุ่ม พบว่า สมการจำแนก สามารถทำนายกลุ่มดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดได้ถูกต้อง จำนวน 14 คน จากทั้งหมด 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70.00 และ สมการจำแนกสามารถทำนายกลุ่มดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จ การศึกษา โดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด ได้ถูกต้อง จำนวน 55 คน จากทั้งหมด 75 คน ซึ่งคิด เป็นร้อยละ 73.30

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยที่ได้จากการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่า ที่หลักสูตรกำหนด

1.1 ตัวแปรลักษณะการลาศึกษา พบว่า ดุษฎี บัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมด ส่วนใหญ่ลาศึกษาต่อบางเวลามากกว่าที่จะลาศึกษาต่อ แบบเต็มเวลา เมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม พบว่า ทั้งผู้ที่ ลาศึกษาต่อบางส่วนและผู้ที่ลาศึกษาต่อเต็มเวลา

ส่วนใหญ่จะใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่หลักสูตร กำหนด เหมือนกัน

1.2 ตัวแปรทุนที่ใช้ในการศึกษา พบว่า ดุษฎี บัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่ใช้ทุนการศึกษา ส่วนตัว, ทุนจากแหล่งอื่น ๆ และใช้ทุนจากหน่วยงาน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแยกตามกลุ่ม พบว่า ทั้งกลุ่ม ที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลาศึกษาตามที่หลักสูตร กำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลาศึกษามากกว่าที่หลักสูตร กำหนดนั้น ใช้ทุนการศึกษาจากทุนส่วนตัว, ทุนจากแหล่ง อื่น ๆ และทุนจากหน่วยงาน ตามลำดับ เช่นเดียวกัน

1.3 ตัวแปรอายุขณะลาศึกษาต่อของดุษฎี บัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร กลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลา มากกว่าที่หลักสูตรกำหนดนั้นมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน

1.4 ตัวแปรต่อเนื่องอื่น ๆ กลุ่มที่สำเร็จ การศึกษาโดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนด พบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความเชี่ยวชาญของ อาจารย์ที่ปรึกษา และลักษณะการให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์ รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลของ อาจารย์ที่ปรึกษา และลักษณะการทำวิทยานิพนธ์ ส่วนกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดนั้น พบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คุณลักษณะส่วนบุคคล ของอาจารย์ที่ปรึกษาและความเชี่ยวชาญของอาจารย์

ที่ปรึกษา รองลงมา ได้แก่ ลักษณะการให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์ และลักษณะการทำวิทยานิพนธ์ ตามลำดับ

จากการสังเคราะห์ข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม ปลายเปิด พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ดุษฎีบัณฑิตจะสำเร็จ การศึกษาโดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ตัวนิสิตเองที่ต้องมีความมุ่งมั่น เพียรพยายาม รับผิดชอบ มีวินัยในตนเอง มีความมั่นคง ทางอารมณ์ ทุ่มเทต่อการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนการบริหารจัดการเวลา การมาเรียนเต็มเวลาจนกว่าจะทำ วิทยานิพนธ์เสร็จสิ้นจะทำให้สำเร็จการศึกษาภายในเวลา ที่กำหนดได้ และที่สำคัญอีกประการ คือ ตัวแปรด้าน อาจารย์ที่ปรึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง อาจารย์ ที่ปรึกษาที่มีความเอาใจใส่ นิสิตมีมุมมองหลากหลาย ข้อเสนอแนะในการนำเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ได้เร็วจะส่งผล ให้ นิสิตสำเร็จการศึกษาเร็วขึ้น นอกจากนี้ ยังมี ข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีกระบวนการ ติดตามนัดหมายการทำวิทยานิพนธ์เป็นระยะ ซึ่งอาจเป็น 2 สัปดาห์ต่อครั้ง หรือเดือนละครั้ง อีกทั้งระบบการบริหารจัดการที่ดีของมหาวิทยาลัยหรือคณะในการให้ ข้อเสนอแนะหรือคำปรึกษา รวมถึงการตรวจรูปแบบ วิทยานิพนธ์ก็เป็นตัวแปรที่สำคัญที่เอื้อให้นิสิตสำเร็จ การศึกษาตามเวลา ซึ่งควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุก ชั้นตอน ประกอบกับควรมีการพัฒนากระบวนการบริหาร จัดการให้เป็นระบบและให้บริการด้วยความรวดเร็ว มากยิ่งขึ้น

2. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นส่วนใหญ่ โดย ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ความ เชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษากับลักษณะการให้ คำปรึกษาวิทยานิพนธ์, คุณลักษณะส่วนบุคคลของ อาจารย์ที่ปรึกษากับลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษากับความ เชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนก กลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำคัญ

การศึกษา โดยใช้เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดและ กลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษา ซึ่งสมการจำแนกสามารถ ทำนายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้อย่างถูกต้องร้อยละ 72.60 และสามารถเขียนเป็นสมการจำแนก ในรูป ค่ะแนบติบ และคะแนบมาตรฐาน ตามลำดับ คือ

$$Y = 1.59 - 1.68 X_6 + 1.48 X_{11} \text{ และ}$$

$$Z_Y = -0.72Z_{X_6} + 0.88Z_{X_{11}}$$

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อสรุปของการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสามารถนำมา อภิปรายผลได้ตามประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. การศึกษาตัวแปรจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้ เวลาภายในที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่า ที่หลักสูตรกำหนด ได้แก่

1.1 ตัวแปรลักษณะการลาศึกษา ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่สำเร็จการศึกษาทั้งหมดนั้น ส่วนใหญ่ลาศึกษาต่อบางเวลามากกว่าที่จะลาศึกษาต่อ เต็มเวลา เมื่อพิจารณาแยกกลุ่ม พบว่า ทั้งผู้ที่ลาศึกษาต่อ บางเวลาและผู้ที่ลาศึกษาต่อเต็มเวลา ส่วนใหญ่จะใช้เวลา ในการศึกษามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดเหมือนกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะในการศึกษาดุษฎีบัณฑิตมีนิสิตจำนวนไม่น้อย ที่ปฏิบัติงานแล้วจึงลาศึกษา ดังนั้น ในการมาศึกษาต่อ จึงต้องมีข้อตกลงหรือเงื่อนไขกับหน่วยงานต้นสังกัด ที่ปฏิบัติงานอยู่ว่าอนุมัติให้มาศึกษาต่อในลักษณะใด ส่วนใหญ่หน่วยงานต้นสังกัดมักจะต้องการให้กลับไป ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะช่วงที่เรียนเนื้อหาวิชาวิชาเสร็จสิ้น แล้ว และกำลังอยู่ในช่วงทำวิทยานิพนธ์ แต่การกลับมา ปฏิบัติงานทั้งที่ยังไม่สำเร็จการศึกษา ดุษฎีบัณฑิตย่อมมี ภาระงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบเพิ่มทำให้มีเวลาทุ่มเทใน การทำวิทยานิพนธ์ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของ บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์ (2547) ที่พบว่า ตัวแปร การลาศึกษาต่อเต็มเวลาเป็นตัวแปรที่มีน้ำหนักสูงสุด ที่สามารถจำแนกกลุ่มมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตที่ใช้เวลาศึกษา

ภายใน 2 ปีการศึกษา และพบว่า การลาศึกษาต่อเต็มเวลาเอื้อให้นิสิตสามารถพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำปรึกษาตรงตามเวลาที่นัดหมายมากกว่ากลุ่มที่ใช้เวลามากกว่า 2 ปีการศึกษา และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ การลาศึกษาต่อเต็มเวลาทำให้นิสิตสามารถควบคุมตนเองในการทำวิทยานิพนธ์ให้แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนด รวมทั้งทำให้นิสิตมีเวลาเตรียมตัวกว่า 2 ปีการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิระศักดิ์ บุชรารณ (2546) ที่ศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่พบว่า นักศึกษาที่เรียนรายวิชาจบแล้วแต่ทำวิทยานิพนธ์ยังไม่เสร็จ เมื่อขอลากลับไปทำงานทำให้เกิดปัญหาในการบริหารเวลาในการทำวิทยานิพนธ์และเป็นสาเหตุให้สำเร็จการศึกษาช้า

1.2 ตัวแปรทุนที่ใช้ในการศึกษา ดุษฎีบัณฑิตส่วนใหญ่ใช้ทุนการศึกษาส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาเป็นทุนจากแหล่งอื่น ๆ และทุนจากหน่วยงาน ตามลำดับ ทั้งนี้ เป็นเพราะในการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดที่เป็นสถานศึกษาโดยเฉพาะของรัฐบาลมักมีข้อจำกัดในเรื่องทุนสนับสนุนซึ่งต่างจากเอกชน ดังนั้น การสนับสนุนที่ทำได้ คือ การอนุมัติให้ลาศึกษาต่อเท่านั้น ส่วนค่าใช้จ่ายดุษฎีบัณฑิตต้องรับผิดชอบเอง การศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิตมีค่าใช้จ่ายในการศึกษาไม่น้อย ได้แก่ ค่าลงทะเบียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเอกสารตำรา ค่ากิจกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีค่าใช้จ่ายในเรื่องที่พัก อาหาร และการเดินทาง ดังนั้น การที่เงินทุนส่วนตัวอาจไม่เพียงพอในการใช้จ่าย จึงอาจมีผลต่อการทำวิทยานิพนธ์ ทำให้ใช้เวลาในการศึกษามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ทวีศักดิ์ จินตานุรักษ์ (2538) ที่พบว่า ในกลุ่มวิทยาศาสตร์หลักสูตร 2 ปี มีตัวแปรสภาพทางเศรษฐกิจเป็นตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา กับไม่สำเร็จการศึกษาตามเวลาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีในระบบการศึกษาทางไกล และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สิริรัตน์ คุณจักร (2539)

ที่พบว่า การลาศึกษาต่อจนทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ หรือกลับไปทำงานควบคู่กับการทำวิทยานิพนธ์ เป็นตัวแปรจำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตระดับมหาบัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาภายใน 2 ปีการศึกษา และมากกว่า 2 ปี

1.3 ตัวแปรอายุขณะลาศึกษาต่อ อายุของดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร กลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดนั้นมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกัน การที่อายุของดุษฎีบัณฑิตทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันนั้น เนื่องจากนิสิตที่เข้าศึกษาในระดับดุษฎีบัณฑิตเป็นนิสิตที่อยู่ในช่วงวัยทำงานมีความตั้งใจเพื่อมาศึกษาต่อในระดับดุษฎีบัณฑิตเป็นทุนเดิมอยู่แล้วซึ่งจะเห็นได้จากการใช้ทุนส่วนตัวในการศึกษาต่อของนิสิตส่วนมาก ดังนั้น ไม่ว่าอายุของดุษฎีบัณฑิตจะมากหรือน้อยจึงไม่มีผลต่อระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ จิระศักดิ์ บุชรารณ (2546) ที่ศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน เช่นเดียวกับการศึกษาของ สมจิตร์ แก้วมณี (2551) ที่ทำการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต เกี่ยวกับการปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุขณะศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการทำวิทยานิพนธ์ไม่แตกต่างกัน ส่งผลให้ระยะเวลาในการสำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน

1.4 ตัวแปรต่อเนื่องอื่น ๆ จากผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดนั้นตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา และลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษา และลักษณะการทำ

วิทยานิพนธ์ ส่วนกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดนั้น พบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษาและความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา รองลงมา ได้แก่ ลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และลักษณะการทำวิทยานิพนธ์ ตามลำดับ ทั้งนี้ เป็นเพราะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการดูแลให้คำแนะนำเสมือนพี่เลี้ยงให้กับดุษฎีบัณฑิตที่ยังต้องประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้ ยังเป็นผู้ที่คอยกระตุ้นให้ผลิตบริหารจัดการเวลาในการทำวิทยานิพนธ์เพื่อให้สำเร็จการศึกษา จึงเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับคุณสมบัติอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่อง แนวปฏิบัติในการทำวิทยานิพนธ์ พ.ศ. 2549 โดยในข้อ 7 ระบุไว้ว่า “ประธานที่ปรึกษาสำหรับนิสิตปริญญาเอกต้องเป็นอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และต้องมีประสบการณ์ในการทำวิทยานิพนธ์ที่มีใช้ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา” (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554, น. 80) ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ได้อาจารย์ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และมีความสามารถให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องที่นิสิตทำวิทยานิพนธ์ รวมถึงการชี้แนะแหล่งข้อมูลที่มีประโยชน์ การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนิสิต เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์ (2550) ที่พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่นมากที่สุด ได้แก่ ด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์/การศึกษานิพนธ์ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของหลักสูตร ด้านการบริการแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ด้านการเสนอผลงานวิทยานิพนธ์และด้านการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์/การศึกษานิพนธ์

สำหรับตัวแปรลักษณะการทำวิทยานิพนธ์นั้น เป็นลักษณะภายในตัวบุคคลที่เป็นแรงผลักดันในการทำวิทยานิพนธ์ ตัวอย่างเช่น ความสนใจแสวงหาความรู้ ความกระตือรือร้น ความสามารถในการควบคุมตนเอง

เป็นต้น การเพิ่มเติมความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และสนใจติดตามเรื่องระเบียบหลักเกณฑ์ สิ่งเหล่านี้ถ้ามีในตัวดุษฎีบัณฑิตย่อมนำไปสู่ความพยายามที่จะทำในสิ่งต่างที่จะส่งผลให้ทำวิทยานิพนธ์สำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สุวคนธ์ ยี่สกุล (2552) ที่พบว่า ความมุ่งมั่นและกระตือรือร้นของนักศึกษาในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จากองค์ประกอบด้านคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษา เป็นองค์ประกอบความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา จากผลการวิจัย ที่พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความสัมพันธ์กันทางบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นส่วนใหญ่ โดยตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษากับลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์, คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษากับลักษณะการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษากับความเชี่ยวชาญของอาจารย์ที่ปรึกษา ตามลำดับ ซึ่งหากพิจารณาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงทั้ง 3 คู่นี้ จะเห็นได้ว่า เป็นตัวแปรในด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ เป็นเพราะตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของบุคคล ซึ่งโดยปกติวิสัยแล้วบุคคลหนึ่ง ๆ มักจะแสดงพฤติกรรมต่อบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งก็เป็นไปได้ที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ซึ่งมีคุณลักษณะความเป็นครู ที่ได้รับการกล่อมเกลาจากกระบวนการผลิตครูและด้วยจิตวิญญาณความเป็นครูเอง จึงแสดงพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ แนะนำด้านการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์แก่นิสิตด้วยความเอื้ออาทร และเอาใจใส่อย่างเต็มความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ชนิตา รัชพลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549, น. 25) ที่กล่าวว่า อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการทำวิทยานิพนธ์ เป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ ทั้งด้านบริหาร (Administrative Role) วิชาการ (Academic Role) ที่ปรึกษา (Counseling

Role) และประกันคุณภาพ (Quality Assurance Role) กล่าวคือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องให้คำแนะนำทางวิชาการ กำกับดูแลความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ให้นักศึกษานักศึกษาทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพมาตรฐานได้เสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ปฏิบัติตามนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ดูแลนิสิต นักศึกษาให้มีพัฒนาการทั้งด้านอารมณ์ - สังคม ร่างกาย คุณธรรม จริยธรรม เพื่อที่จะได้พัฒนาตนให้มี “นักวิชาการ/นักวิจัยมืออาชีพ” รวมทั้งเป็นแบบอย่าง (Model) ของครูและนักวิจัยที่ดีด้วย จากเหตุผลดังกล่าว จึงส่งผลให้ตัวแปรด้านอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีความสัมพันธ์กันสูง

3. การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่ม จากผลการวิจัย ที่พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด และมีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษา ซึ่งทำให้ได้สมการจำแนกที่สามารถทำนายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ 72.6 ทั้งนี้ เป็นเพราะในกระบวนการศึกษาต่อในระดับดัชนีบัณฑิต นั้น รายวิชาวิทยานิพนธ์เป็นรายวิชาที่มีความสำคัญมากที่สุดและมีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุดเมื่อเทียบกับรายวิชาอื่น ๆ ประกอบกับในการจัดทำวิทยานิพนธ์นั้นต้องอาศัยความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย ซึ่งเป็นเครื่องมือนำไปสู่ข้อค้นพบซึ่งเป็นคำตอบของการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย จึงเป็นตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร และนอกจากนี้ การบริการการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยระบบการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ วารสารตำรา รวมถึง สื่อสารสนเทศเทคโนโลยีที่เหมาะสมย่อมเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมจิตร แก้วมณี (2551) ที่พบว่า ความรู้ความสามารถในการวิจัย เป็นปัจจัยที่จำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาภายในสองปีการศึกษา และมากกว่า 2

ปีการศึกษา และยังพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลทำให้นิสิตไม่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2 ปีการศึกษา คือ ขาดความรู้และความสามารถประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ขาดความรู้ การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้ การบริการการศึกษา ก็เป็นตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ถ้าสถาบันการศึกษามีการจัดระบบการให้บริการวิชาการที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าของนิสิต มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการสืบค้นข้อมูล ตำราและวารสารที่ทันสมัย มีระบบบริการห้องสมุดที่เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าของนิสิต รวมถึงการให้บริการกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการทำวิทยานิพนธ์ในทุกขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะเป็นการส่งเสริมให้นิสิตได้รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ และก็ย่อมส่งผลให้นิสิตจบตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิระศักดิ์ บุชราภรณ์, 2546; ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์, 2551; บุญใจ ศรีสถิตย่นรากร, 2547; สมจิตร แก้วมณี, 2551; สุวคนธ์ ยี่สกุล, 2552; อรุณศรี พุ่มนวล, 2552 ที่พบว่า ระบบการให้บริการวิชาการเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา อนึ่ง จากการที่ตัวแปรความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษาสามารถทำนายการเป็นสมาชิกของกลุ่มได้อย่างถูกต้อง ร้อยละ 72.60 ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าตัวแปรทั้ง 2 ตัวมีความเหมาะสมที่จะเป็นตัวแปรจำแนกกลุ่มดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาโดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด และกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด เนื่องจากมีประสิทธิภาพในการทำนายค่อนข้างสูง ทั้งนี้ หากพิจารณาคุณลักษณะของตัวแปรทั้งสองเกี่ยวกับการแจกแจงของตัวแปร พบว่า มีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่นี้ พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กัน แสดงให้เห็นว่า ตัวแปรความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษาที่สามารถจำแนกกลุ่มได้

ค่อนข้างสูงนั้น เป็นเพราะอิทธิพลของตัวแปรแต่ละตัวอย่างแท้จริงไม่ใช่เพราะจากปัจจัยอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ที่พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด มีจำนวน 2 ตัวแปร ได้แก่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษา ดังนั้น ในการสนับสนุนส่งเสริมให้ดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร สำเร็จการศึกษาภายในเวลาตามที่หลักสูตรกำหนด ควรพิจารณาส่งเสริมทั้ง 2 ตัวแปรนี้เป็นอย่างสำคัญ นั่นคือ ในด้านความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัยนั้น ผู้บริหาร อาจารย์ประจำสาขา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการวางแผนให้นิสิตได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการวิจัย ทั้งในส่วนของการสร้างเครื่องมือวิจัยอย่างมีคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ การเขียนรายงานวิจัย รวมทั้งการเรียนรู้ติดตามหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยใหม่ๆ ที่สามารถตอบคำถามวิจัยได้อย่างลึกซึ้งและไม่มีข้อจำกัด ซึ่งอาจดำเนินการโดยการจัดรายวิชาวิจัยให้นิสิตได้มีโอกาสเรียนรู้จนมีทักษะ หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นิสิตได้ติดตามองค์ความรู้ทางการวิจัยใหม่ๆ สามารถนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำวิทยานิพนธ์ อันจะส่งผลให้นิสิตสำเร็จการศึกษาได้โดยใช้เวลาที่เร็วขึ้น นอกจากนี้ หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาควรมีการพัฒนากระบวนการบริการการศึกษาทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับเอกสาร ตำราทางวิชาการ การให้บริการสืบค้นข้อมูลด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย ตลอดจนการให้บริการในการตรวจสอบเอกสารและวิทยานิพนธ์ให้มีขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้หากทางมหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพจะเป็นปัจจัยด้านการบริหารจัดการซึ่งจะส่งผลให้นิสิตระดับบัณฑิต สำเร็จการศึกษาตามเวลาที่หลักสูตรกำหนดได้

ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิชาการของมหาวิทยาลัยนั่นเอง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรที่จำแนกกลุ่มดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกลุ่มที่สำเร็จการศึกษา โดยใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนดและกลุ่มที่ใช้เวลามากกว่าที่หลักสูตรกำหนด และพบว่าตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มดัชนีบัณฑิตเป็น 2 กลุ่มดังกล่าวคือ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย และการบริการการศึกษา ซึ่งหากมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุอื่น ๆ ของตัวแปรทั้ง 3 ตัว ได้แก่ ความรู้และทักษะเกี่ยวกับเทคนิคการวิจัย, การบริการการศึกษา และหรือการสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด ก็จะทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาตัวแปรการสำเร็จการศึกษาภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งจะเป็้องค์ความรู้นำไปสู่การสร้างรูปแบบการพัฒนาให้นิสิตระดับบัณฑิตสำเร็จการศึกษาได้ภายในเวลาที่หลักสูตรกำหนด อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อใช้วางแผนในการส่งเสริมให้นิสิตระดับบัณฑิตจบตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของมหาวิทยาลัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2544). *การอุดมศึกษาในคริสต์วรรษที่ 21*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2554). *คู่มือ นิสิต ระดับบัณฑิตศึกษา 2554*. พิษณุโลก: งานพัฒนาหลักสูตร กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2555). *ข้อมูลดัชนีบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2542-2552*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

จิระศักดิ์ บุชราภรณ์. (2546). การศึกษาปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีเทคนิคศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ชนิตา รักษ์พลเมือง และสมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: หน้าที่และบทบาทโครงการจัดทำตราเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

ดิลกรัตน์ โคตรสุมาตย์. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2538). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษากับไม่สำเร็จการศึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีในระบบการศึกษาทางไกล. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญใจ ศรีสถิตย่นรากร. (2547). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกกลุ่มมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต โดยใช้เวลาศึกษาภายในสองปีการศึกษาและมากกว่าสองปีการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปกรณ์ ประจันบาน. (2551). สถิติขั้นสูงสำหรับการวิจัยและประเมิน (พิมพ์ครั้งที่ 4). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.

รัตนะ บัวสนธ์. (2552). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: คำสมัย.

สมจิตร แก้วมณี. (ม.ค.- มิ.ย. 2551). ปัญหาการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(1), 133-158.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

สิริรัตน์ คุณจักร. (2539). การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ระหว่างนิสิตระดับมหาบัณฑิตสาขาสังคมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่สำเร็จการศึกษาภายในสองปีการศึกษาและมากกว่าสองปีการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวคนธ์ ยี่สกุล. (2552). องค์ประกอบความสำเร็จในการศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อรุณศรี พุ่มนวล. (2552). ความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์ของมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้รับการตีพิมพ์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.